

Verksamhetsberättelse 2023 (T3)

Servicenämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde	3
2	Ekonomi och verksamhet	3
3	Uppföljning av mål och resultatmätningar	5
3.1	Samhällsutveckling	5
3.2	Ekonomi	6
4	Uppföljning av ekonomi	6
4.1	Ekonomisk utveckling	6
4.2	Plan för återbetalning av underskott	12
5	Framtiden	12
6	Uppföljning av den interna kontrollen	13
6.1	Sammanfattning av arbetet med intern kontroll	13
7	Analys av antagen Strategisk plan med budget	13
7.1	Inventariebudget 2025-2027	14
8	Utökad uppföljning av styrkortet	15
8.1	Mål: Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att alternativ vattenförsörjning finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten	15
8.2	Mål: Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök	16
8.3	Mål: Uppdrag till sektorchef	16
8.4	Mål: Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	17
8.5	Mål: Alla förskolor ska ha phtalatfria golv	18
8.6	Mål: Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder	18
9	Utökad uppföljning intern kontrollplan	20
9.1	Granskningar	20

1 Nämndens ansvarsområde

Inom Skövde kommun, som geografiskt område, ansvarar servicenämnden för att tillhandahålla tjänster för kommunala behov såsom; måltid, lokalvård, fastighetsskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparation- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och vissa andra efterfrågade tjänster. Servicenämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Servicenämnden agerar även som kommunens beställarfunktion vid uppdragsgivna entreprenader.

I Servicenämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheterna VA (Vatten o Avlopp) och eget ägt fibernät. Servicenämnden är huvudman för VA inom de beslutade verksamhetsområden för denna verksamhet.

Nämndens Verksamhetsidé

Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet.

2 Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade följande områden att prioritera för att leva upp till nämndens verksamhetsidé;

- Förbättra processer med interna och externa kunder
- Erfarenhetsutbyte med andra aktörer och följa egen utveckling för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader
- Fokusområden i handlingsplan H26 - lokaleffektivisering, energieffektivisering, minskade fordonskostnader och inköpskostnader
- Vattenförsörjningsplan och utreda en eventuell revidering av nu gällande VA-plan med koppling till vattentjänstplanen
- Fortsätta att utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser
- Arbeta vidare med förbättringar för inomhusmiljön i lokaler
- Ta fram funktionsprogram för typfastigheter/ lokaler

Under året har sektorn fått en ny sektorchef som kom på plats i mars och saknar fortfarande en fastighetschef, vilket medfört att vissa utvecklingsaktiviteter släpar i tid. Dialogen med servicenämndens kunder genom kundmöten har inte kommit i gång på ledningsnivån.

Nämnden är till stor del en utförarnämnd där nämndens kostnader för utförda tjänster påverkar övriga nämnders kostnader. Nämnden har arbetat vidare med kostnadsreduceringar för att hjälpa kunderna med effektiviseringar. Nämnden har under året fortsatt att arbeta med att minska mängden matsvinn, effektivisering av lokalvårdskostnader samt kostnader för parkskötseln. Kostnaden för gräsklippning har dock ökat under året på grund av att sommaren var väldigt regnig och gräset växte betydligt mer än normalt.

Inom miljöområdet arbetar nämnden vidare med fossilfria fordon. Utfallet ligger nu på 78% för andel bilar med förnyelsebart drivmedel. Trenden är negativ på grund av att vi har köpt in en del hybridfordon som går på bensin/el och räknas inte som fossilfria. En strävan mot 100% för 2030 kvarstår. Energioptimering är också ett prioriterat område i och med det höga elpriset och tillgången på el. Projektet att alla förskolor skall ha phtalatfria golv är färdigställt under året.

För mer detaljerad uppföljning, se bilaga i kapitel 8.

Ekonomi

Servicenämnden redovisar ett underskott på 12,6 miljoner kronor för 2023 för de skattefinansierade verksamheterna.

Omvärldsläget med prisökningar under 2022-2023 drabbar servicenämndens verksamheter negativt. I resultatet ingår 15 miljoner kronor för inflationskompensation och elprisstöd. En snörik vinter med höga priser för snöröjning medför högre kostnader än budgeterat för 2023. Rivning- och saneringskostnader i samband med ombyggnadsprojekt har kostat mer än budgeterat. Etableringskostnader och hyra för en paviljong på Frösve skola har tillkommit och finns inte finansierad i budget.

Jämfört med prognosen för T2 har snöröjningskostnader ökat kraftigt på grund av många utkallningar i november och december och med högre priser i den nya upphandlingen

VA med en hög låneskuld påverkas av det högre ränteläget medan fiberverksamheten ger ett överskott.

För de taxefinansierade verksamheterna redovisar servicenämnden ett underskott på drygt 14 miljoner kronor 2023.VA med en hög låneskuld påverkas av det högre ränteläget medan fiberverksamheten ger ett överskott.

Serviceavdelningen

Staben har under 2023 genom avdelningens verksamhetsutvecklare utbildat hela avdelningen i hur man arbetar med ständiga förbättringar. Målsättning med arbetet är att hantera dagliga avvikelser och genomföra ett strukturerat förbättringsarbete kring det. Aktiviteterna som kommer upp drivs av de medarbetare som jobbar närmast problemet.

Produktion har under 2023 färdigställt ett antal större entreprenadarbete, bland annat ett vid arenan genom att bygga om en rondell till annan mer trafiksäker lösning. Flera VA-renoveringar pågår, bland annat Stöpen och Skultorp. Det pågår även utbyggnad av kommunalt VA till Truvet. Produktion färdigställer även tomter i etapp fyra i Trädgårdsstaden.

Drift har under 2023 utökat park/fastighet med ett ytterligare arbetslag att sköta alla våra kommunala fastigheter. De som jobbar med gatuunderhåll har fått en ny "kollega", en vagn med varmasfalt som de drar med sig när de lagar potthål. Att arbeta med varm asfalt i stället för kall ger ett mycket bättre och beständigare resultat.

Logistik har under 2023 förnyat två stora upphandlingar kring entreprenad fordon (lastbilar och grävmaskiner) och har sjösatt ett nytt avtal kring snöröjning. Enheten har även bytt ut en större lastmaskin och en ny treaxlig lastväxlare.

Fastighet/fastighetsservice

Fastighetsavdelningen har fortsatt arbetat intensivt med att minska elförbrukning och effekttoppar för fastighetsbeståndet. Installerat solceller för att minska effekttoppar. Avdelningen har konverterat till LED-belysning i alla fastigheter som inte redan har LED-armaturer, då vanliga lysrör kommer sluta säljas och försvinna från marknaden. Projektet är i planeringsstadiet och här kommer det krävas ett bra samarbete mellan SBU – SSE samt RAM-leverantörer. Fortsatt utredningsarbete med ersättning av pellets pannor.

På Frösve skola används nu en 2-våningspaviljong med 4 klassrum samt 6 gruppum. Befintlig byggnad, Östergården, är tömd och nedstängd. Även Norrgården är tömd. En förstudie är genomförd och parallellt arbetas det med förbättring av inomhusmiljön.

Rydskolan har färdigställt fritidsgården Flamman, som direkt blivit en populär mötespunkt i Ryd. Lokalerna har alltifrån skaparverkstad till en musikstudio utrustad både för Ryds nästa house talang, såväl som akustisk gitarr och smörsångare. I övrigt pågår projektet i Ryd för fullt. Projektet väntas stå helt klart vår/sommar 2024.

Förskola Gläntan har fått nytt kök och delvis nya lokaler för barn och pedagoger. Ett led i att säkra framtiden för denna populära förskola. Även utomhus har lekmiljön fått sig en jättelyft, så att barnen uppmuntras till lek och skoj och mindre stillasittande. Alla pedagoger och rektor är nöjda med lokalernas utformning och även byggprojektet, som drivits med pågående drift genom hela byggnationen, något som aldrig är helt lätt.

Renovering av läroverket hus G är slutförd och lokalerna har invigts. Björkebackens förskola färdigställdes i mars och verksamheten flyttade in i april. Räddningstjänstens föreläggande om sprinkler på gruppboenden Mosebacke färdigställdes under 2023. Arbeta med att sätta sprinkler på Billingsdals äldreboende och Solgården pågår. AME:s nya lokaler på Kylarvägen färdigställdes.

Under 2023 så installerades den första GPS-styrda robotklipparen på Björkebackens förskola. Nytt verksamhetssystem för fastighet är under upphandling.

Måltidsavdelningen

Avdelningen har arbetat vidare med sitt klimat- och miljöarbete där tyngdpunkten ligger på att öka andelen svenska livsmedel och att minska matsvinnet. För helåret är det totala svinnet 40,6 g / serverad portion.

Skövde blev i våras uppmärksam av tidningen Land för vårt arbete med att öka andelen svenska livsmedel där målet är 75%. Utfallet är där och tom över beroende på säsong. En del i detta är satsningen på mer hållbar svensk sjömat. Satsningen på sjömat har också gett kontakter där avdelningen har utvecklat samarbetet med en aktör på västkusten. Tillsammans har kommunen och företaget hittat en modell där kommunen erbjuder sig att

låna ut personal till företagets restauranger på västkusten under högsommaren. I utbyte får kockarna kompetensutveckling och utbildning i hållbar och god sjömat. Företaget ordnar boende och de kockar som vill anta erbjudandet får tjänstledigt.

Under året har samarbetet intensifierats mellan regionen och Skaraborgs kommuner samt Skövdes elevhälsa/måltidsavdelning gällande specialkosten och måltid som anpassning. Målet är en gemensam rutin för hela Skaraborg som är Skas upptagningsområde.

VA-avdelningen

VA-avdelningen har en fortsatt utmaning med höga räntekostnader. Snittränta för 2023 var ca 2% och beräknas under 2024 att landa på ca 2,6%. Detta kommer innebära att räntekostnaderna 2024 beräknas till ca 23 miljoner, vilket så kommer att vara en betydande del av VA-kollektivets kostnader.

Utredning kring projektet Bio 4 pågår och en extern kompetens har tagits in för att säkerställa kvalitet samt utredning av de uppkomna kvalitetsbrister som framkom i samband med personal avgång. De initiala investeringsvolymerna som flaggades för verkar ha varit något överdimensionerade och vi arbetar hårt med att kunna ta fram relevanta och realistiska nivåer. Trots dessa problem har processteamet lyckats med att förbereda för att ta driftssteget i bruk under vinterhalvåret och med långa perioder av minusgrader. Detta är en bedrift som i Europamått är väl värt att anmärka, då det är sällsynt att man kan nå en renings-effekt i dessa förhållanden.

Omorganisationen som påbörjades 2022 har under året skruvats i och personalen reflekterade i slutet av året att det har gett en bra och god effekt. Förtydligande kring arbete med förebyggande underhåll, kvalitetsarbete i dricksvatten samt avlopp har genomförts. Det har lett till bättre resursanvändning av både tid och personal samt samordning av resurser i projekt.

Under hösten har flertalet gamla elinstallationer på dricksvattensidan bytts ut, detta med resultat i bättre övervakningsmöjligheter och arbetsmiljösäkerhet.

3 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

3.1 Samhällsutveckling

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att alternativ vattenförsörjning finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2023</p> <p>I slutet av 2022 har arbetet pausats av servicenämnden. Nya krav i lagstiftning samt ÖP2040 påverkar målsättningen. Aktuell VA-plan gäller till 2025. Utredning om vattentjänstplanen ersätter VA-planen pågår.</p>	<p>→ ● Reservvattenkapacitet</p> <p>↗ ■ Uppdaterade Vattenskyddsområden</p>
<p> Nå en god inomhusmiljö avseende objektivt mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2023</p>	<p>↗ ■ Antal godkända förskole-, skol- och gymnasielokaler som uppfyller norm av totalt antal</p>

Mål	Resultatmätning
Skolor och förskolor är nästan klara. Arbete pågår men är förskjutet i tiden. Oklart om vi skall gå vidare med kök och äldreomsorgslokaler.	→ Antal godkända äldreomsorgslokaler och kök som uppfyller norm av totalt antal
Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel <i>Analys</i> Helår jan-dec 2023 En negativ trend på grund av inköp av hybridbilar.	↘ Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel
Alla förskolor ska ha phtalatfria golv <i>Analys</i> Helår jan-dec 2023 Projektet är klart. Alla förskolor har phtalatfria golv.	↗ Antal förskolor med phtalatfria golv

3.2 Ekonomi

Mål	Resultatmätning
Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder <i>Analys</i> Helår jan-dec 2023 Måltid har kommit långt med att reducera matsvinnet. Flera förbättringsprojekt inom grönyteskötseln har fallit väl ut även om kostnaden ökade på grund av en regnig sommar 2024.. Projektet med effektiviseringen av lokalvården fortsätter att arbeta med personalpooler som gett goda resultat samt fortsatt arbete med fastighetsstandarden där lokalvården deltar i syfte att vid projektering göra materialval som ger låga driftkostnader. Sektorerna har dragit ner kostnader med 7,1 mnkr under åren 2021-2023 som reducerats i pris mot kund.	↘ Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid ↗ Kr/kvm bruksgräsmatta ↘ Lokalvård kr/kvm

4 Uppföljning av ekonomi

4.1 Ekonomisk utveckling

4.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2023	Kostnad 2023	Netto 2023	Budget 2023	Budgetavvikelse	Netto 2022	Netto 2021
Intern styrning och stöd	7,4	-6,8	0,6	0	0,6	0,9	1,6

Måltid	160,3	-161,4	-1,1	1,6	0,5	0,1	0,8
Serviceavdelningen	393,4	-391,8	1,6	1,9	3,6	0,4	3,2
Fastighet	640,3	-666,2	-25,9	8,7	-17,2	-13,3	-6
Summa Skattefinansierad	1 201,4	-1 226,2	-24,8	12,2	-12,6	-11,9	-0,4
Fiber	14,0	-12,0	2,0	0	2,0	2,8	2,2
VA	131,6	-140,6	-9,0	-7,1	-16,1	5,3	0,4
Summa taxefinansierade	145,6	-152,6	-7	-7,1	-14,1	8,1	2,6
Summa	1 347,0	-1 378,8	-31,8	5,1	-26,7	-3,8	2,2

4.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultat

Skattefinansierade

Serviceämnden redovisar ett underskott på 12,6 miljoner kronor för 2023 för de skattefinansierade verksamheterna. I resultatet ingår en bokning av kompensation för inflation samt elprisstöd på 15 miljoner kronor. Omvärldsläget med prisökningar under 2022-2023 drabbar serviceämndens verksamheter negativt. En snörik vinter med höga priser för snöröjning medför högre kostnader än budgeterat för 2023. Driftskostnader i samband med investeringsprojekt har ökat mer än budgeterat.

Jämfört med prognosen för T2 har snöröjningskostnader ökat kraftigt på grund av många utkallningar i november och december och med högre priser i den nya upphandlingen.

Budget 2023 för serviceämnden är redan reducerat med det effektiviseringskrav som är överenskommet med nämndens kunder och redovisas alltså inte som ett resultatkrav för 2023.

Intern styrning och stöd

Intern styrning och stöd, som består av sektorns stab och enheten för nämndens kostnader, redovisar ett överskott. Kostnader för utbildning, resor och konsulttjänster har inte utnyttjats under året i takt med budgeterat.

Måltid

Måltidsavdelningen ett överskott på 0,5 miljoner kronor för 2023.

Avdelningen tappar intäkter på grund av lägre volymer, men har ökade intäkter för evenemang. Volymen minskar i förskolan och på fritids och även inom äldreomsorgen. Däremot ökar antalet luncher för gymnasiet samt inskrivna elever i grundskolan mot budget. Intäkterna ligger på budgeterad nivå.

Under året ökade priserna med 5,2% (enligt SPI Storhushållsprisindex). Livsmedelskostnaden har räknats upp med 10% för 2023 och kostnaden hamnade på 0,2 miljoner kronor under budget.

Lönekostnaden hamnade på budgetnivå. Kostnaden för IT blev lite högre än budget på grund av leasade datorer. Övrig förbrukning ligger högre än budget.

Serviceavdelningen

Serviceavdelningen redovisar ett överskott på 3,6 miljoner kronor. Avdelningen har nu alla tjänster på plats och har under året lyckats debitera timmar enligt plan. Året har delvis varit snörikt och kallt, vilket ökar den löpande försäljningen för Serviceavdelningen. Kostnaden för inhyrda entreprenörer ökar, men också intäkt för dessa. Egna arbetsmaskiner och transportmedel har haft många debiterbara timmar och gick 3 miljoner bättre än budget.

Det har varit en regnig sommar vilket medfört att kostnaden för gräsklippning gick över budget. Även kostnaden för ogräs har kostat mer då avdelningen införskaffat heatweed-maskiner för att öka kvalitetsnivån, utan att få mer intäkter från beställaren.

Avdelningen har sålt en del uttjänta maskiner under första tertialet som ger ett positivt överskott på 2 miljoner kronor.

Avdelningen har bytt ut en andel av sina fordon till el-fordon under året, vilket medför extrakostnader för ladd stolpar. Ett antal servicebilar har bytts ut under året och genererat dubbla kostnader för fordon under en tid. Kapitalkostnader ligger i nivå med budget.

Fastighet

Fastighetsavdelningen redovisar ett underskott på 17,2 miljoner kronor i resultatet för 2023, inklusive kompensation för inflation och elprisstöd på 15 miljoner kronor som ska täcka de ökade priserna,

Jämfört med T2 så ökade kostnaderna för snöröjning kraftigt i slutet av året och landade totalt på 18 miljoner sämre än budgeterat för 2023. I T2 var avvikelserna bedömda till 9 miljoner kronor. Förutom en snörök vinter har den senaste snöupphandlingen samt en indexhöjning förra hösten har bidragit till budgetunderskottet.

Elkostnaderna blev 3 miljoner kronor lägre än budget 2023. Budget för elkostnaderna höjdes 10,8 miljoner kronor från 2022 till 2023 som är den största orsaken till fastighetsavdelningens underfinansiering i budget 2023. Vårens och sommarens utfall har legat på lägre nivå.

Återbetalning av fastighetsskatt på 2 miljoner kronor för parkeringshuset Mode har påverkat resultatet positivt.

Fastighetsavdelningen har ett utfall på 2,7 miljoner kronor för etablering och hyra för en paviljong på Frösve skola som inte finns finansierad i avdelningens budget.

Fastighetsavdelningen har fått ramkompensation i budget 2023 för driftskostnader i samband med investeringsprojekt på 4,5 miljoner kronor. Detta är en osäker post och nu har kostnaderna för rivning ökat bland annat för ombyggnaden av läroverket samt saneringskostnader för Tidans äldreboende och Norrmalmskolan. Kostnader för rivning uppgår till 8,4 miljoner kronor. Kostnader för utrangeringar blev 3,5 miljoner kronor lägre eftersom rivningen av förskolorna Uddagården och Hästhoven inte genomfördes under 2023. Utöver detta har fastighetsavdelningen fått stå för inhyrning av en paviljong som måste användas som en tillfällig matsal vid ombyggnationen av Norrmalmskolans kök. Hyra och etableringskostnader landar på 2 miljoner kronor. I normala fall ramkompenseras detta, men det missades i budgetprocessen.

Fastighetsservice inom fastighetsavdelningen bidrager med ett överskott på 2,9 miljoner till avdelningens resultat. Anledningen är främst att lönerna blev 5 miljon kronor lägre än budget på grund av vakanta tjänster.

Kostnader för kemikalier och papper till lokalvården har ökat i pris och fordonskostnaderna har kostat mer än budgeterat. Avdelningen har köpt laddstolpar för ett par fordon som byts ut till elfordon.

Glädjande är att kostnader för skador har varit lägre än normalt. Kapitalkostnaderna blev 1,1 miljoner kronor lägre än budgeterat, som beror främst på framflyttade införandetider, takten för reinvesteringar och färre inventarier.

Taxefinansierade

Serviceämnden prognostiserar med ett underskott på 14,1 miljoner kronor 2023 för de taxefinansierade verksamheterna.

Fiber

Fiber redovisar ett överskott på 2 miljoner kronor.

Intäkterna är nu högre än kostnaderna för fiberverksamheten. Budget 2023 är lagd med ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Intäkterna blev 0,8 miljoner kronor högre än budget på grund av fler anslutningar. Tidsredovisning mot projekt visar ett underskott på 0,5 miljoner kronor. IT-kostnaderna har ökat mer än budgeterat.

VA

VA-avdelningen redovisar ett negativt resultat på 16,1 miljoner kronor för 2023, vilket är lite bättre än T2 och beror till stor del av ökade räntekostnader.

VA har budgeterat med ett negativt resultat på 17,4 miljoner kronor på grund av ränteökningen efter taxebeslut som togs i juni 22.

Räntekostnaden för VA:s låneskuld på drygt 750 miljoner kronor är blev 3,5 miljoner kronor högre än budget på grund av ränteökning jämfört med budget. Snittränta för 2023 ligger på 2%. Utfallet för 2022 låg på 3,7 miljoner

kronor och i för 2023 redovisas nu en kostnad på 15,5 miljoner kronor.

Intäkterna för bruksavgifter blev lägre än budget på grund av lägre vattenförbrukning hos abonnenter. Intäkterna för försäljning av gas ligger på en högre nivå än budget.

Elkostnaden har gått ner 0,8 miljoner kronor mot budget. VA har erhållit elprisstöd med 2,1 miljoner kronor.

Avskrivningar blev 3,3 miljoner kronor lägre än budget på grund av att avskrivningstiden för stora överföringsledningarna förlängs från 50 till 80 år samt framflyttad idrifttagning av biosteg4.

Avdelningen har haft en stor personalomsättning under året och en del vakanta tjänster varför lönerna blev lite lägre och förbrukningsmaterialet som arbetskläder blev lite högre än budget för 2023.

4.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2023-08-31	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler	192 422	306 937	165 188	141 749
Reinvesteringar	116 183	165 888	112 495	53 393
Infrastruktur				
Inventarier	11 000	11 000	11 688	-688
Affärsverken				
VA	164 348	172 563	138 276	34 287
Fiber	8 500	10 000	9 343	657
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	492 453	666 388	436 990	229 398

Uppföljning och redovisning av investeringsprojekt sker samlat tertialvis både för innevarande år samt totalt för projektet. Uppföljning av slutkostnad mot total projektbudget och tidplaner följs upp av sektor service var 6:e vecka. För projekt över 5 mnkr görs en slutredovisning till nämnden av total projektavvikelse.

Skattefinansierade

Lokaler

Servicekommitténs budget för lokalinvesteringar ligger på 307 miljoner kronor för 2023 och nämnden har förbrukat 165 miljoner kronor i år, vilket ger ett överskott på 142 miljoner kronor. Flera projekt som har en årsavvikelse mot årets budget, löper enligt plan och budgeten flyttas med till nästa år och några är under utredning.

Lokaler - löpande projekt

Servicekommittén fick en extra ram på 5 miljoner kronor inför 2022 till ytterligare utveckling av skolgårdar. Arbetet påverkas av framflyttade investeringsprojekt för skolor- och förskolor varför 5 miljoner kronor kommer att behövas under nästa år.

Alla budgetmedel är intecknade i åtgärder för verksamhetsanpassningar men släpar i tid varför 3,7 miljoner kronor mot budgeterade medel för 2023 flyttas med till nästa år. Även investeringsmedel för finansierade investeringar ger ett överskott på 8 miljoner kronor mot budget 2023. Del av budgeten kommer att användas till energieffektiviseringar i kulturhuset och fortsätter nästa år. Nämnden har en ram på 13,5 miljoner kronor för

tekniska investeringar. Nämnden arbetar med energieffektiviseringar, solceller, förbättrad inomhusmiljö, installation av laddstolpar samt sprinklerinstallationer. Nämnden har under 2023 förbrukat närmare 1 miljon kronor mer än budget, främst på grund av att sprinklerinstallationerna blev dyrare. Underskottet dras av på nästa års budget.

Lokaler - projekt med större avvikelser för året

Billings fritidsområde pågår och stora delar av projektet är nu färdigställda. Cykelleder och ny entré Billingsbadet samt den sista delen av infrastruktur färdigställs under 2024 varför 11 miljoner kronor bedöms att förbrukas kommande år. 9 miljoner kronor för en bro har ombokats till gatuenheten med kvarstående budget. En slutredovisning kommer att göras när hela projektet är färdigställt.

Projektet för Billingsbacken är försenat och 19 miljoner kronor förbrukas kommande år. Utredning av placering av gruppbofastad 2026 pågår och kommer att införas senare, varför årets budgetöverskott ligger på närmare 10 miljoner kronor.

Projektet för samlad särskola i Ryd är samprojekterat med projektet för ombyggnad av Rydskolan. För budgetmedel 2023 kommer drygt 5 miljoner kronor förbrukas kommande år. Projekten har en total projektbudget på 52 miljoner kronor och beräknas genomföras med ett budgetöverskridande nu bedömda 4-5 miljoner kronor. En översyn har gjorts och en besparing sedan föregående prognos om ca 3 miljoner kronor har kunnat genomföras i dialog med samverkansentreprenören, samtidigt har ytterligare en fördyrande åtgärd konstaterats behöva genomföras. Rydskolans parkering var del i projektet och planerades få ny beläggning. Efter närmare studie konstaterades bärager behöva göras om och därmed större kostnader än beräknat. I detta arbete tas tillfället i akt att planera in en smartare logistik och på ett bättre sätt binda samman Rydskolans parkering med den närliggande parkering som förvaltas av sektorsamhällsbyggnad. Det planeras för att skapa ett gemensamt arbetssätt för dessa två parkeringar för att både driftoptimera och med detta överlåta övervakning på gatuenheten. I och med detta blir även delar av genomförandet finansierat av gatuenhetens budget för reinvestering i parkeringar, något som därmed håller nere kostnaderna för projektet. Som nämnt i T2 har projektet har pågått sedan start 2022 och har därigenom även påverkats av uppgångar i materialprisindex.

Rutschkanor på Arena upplevelsebad är fortsatt försenat varför 19 miljoner kronor av årets budget kommer att behövas i år och i delar under nästa år. För att genomföra projektet har konstaterats att de planerade reinvesteringar om 40 miljoner kronor för att renovera bassänger även räcker för att hantera det uppkomna problem i reningsprocessen som finns.

Projektet actionpark har nu fått framdrift och utreds kunna byggas i samband med Badhusgatan projektet och då även utgöra ett dagvattenmagasin. Bedöms därmed kunna stå klart under 2025. Årets budget på 8,5 miljoner har inte förbrukats och flyttas med till nästa år.

En total projektbudget på 30 miljoner kronor är beslutad för om- och tillbyggnad av förskolor för att möta behovet av fler förskolebarn framåt. Projektet fick ett tilläggsanslag på 3 miljoner kronor i budget 2023 eftersom Gläntans förskola blev dyrare. Nedlagda kostnader för projektering av Hattstugans förskola har resultatförts 2023 och projektet blir inte av på grund av vikande volym. 3 miljoner kronor har avsatts för 8 extra platser på Lundagårdens förskola som är färdigställt. Av årets budget flyttas 9 miljoner kronor med till kommande år. Kvarvarande medel i den totala projektkalkylen ligger på 19 miljoner kronor. Utredning pågår om nya platser behövs.

Lokaler - Färdigställda projekt

Björkebackens förskola i Stöpen är färdigställt i april 2023. Projektet avviker från budget på grund av konjunktur. Projektet kommer att slutredovisas i början av 2024.

Projektet för samlad barn- och elevhälsa på Lundensskolan är färdigställt i maj 2023 med en beräknad slutkostnad 0,5 miljoner kronor lägre än den totala projektbudgeten.

Lokaler - som har hanterats av kommunstyrelsen

Utifrån ny ekonomipolicy har servicenämnden utrymme att besluta om avvikelser upp till 10% av total projektbudget eller 5 mnkr av total projektbudget. Avvikelser därutöver skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering av kommunstyrelsen. Nedanstående projekt har varit av denna karaktär.

Ombyggnaden är färdigställd för ersättningslokal på Kylarvägen till AMA:s verksamhet som idag finns på Badhusgatan, vilken kommunen har sålt och kommer att rivas. En annan del ligger idag på Gesellgatan som är en extern förhyrning som också skall flyttas till Kylarvägen. Slutkostnaden ligger nu med ett överskridande om 2 miljoner kronor. Det går att tydligt se samband i projekt som Ersättningslokaler AME att otydliga ingångsvärde i

projekt skapar en förvirring och ekonomisk svårhanterbarhet i att förhålla sig till satta budgeterade medel för våra interna beställare. Projektet kantades av ett stort skifte sommaren 2022 där intresse för att förvärva lokalerna från CEJN, omkullkastade projektet så då planerades genomföras till en kostnad om ca 45 MSEK men omarbetades utifrån nya givna ramar. Här i såg vi ett tydligt behov av en samstämmighet mellan oss på SSE fastighet och våra interna beställare, i detta fall sektor medborgare och samhällsutveckling. Ett arbete i att undvika detta är ett säkerhetsställande av att samtliga projekt har ett projektdirektiv innan de startar, något som pågår.

Ombyggnaden av läroverket för vuxenutbildning har en beslutad total projektbudget på 33 miljoner kronor. Efter budgetbeslutet har projektet påverkats av materialprisökningar och ett budgettillägg på 14 miljoner kronor har beslutats av kommunstyrelsen. Projektet har också fått beslut på 12 miljoner kronor för energieffektiviseringar och den totala projektbudgeten landar då på 59 miljoner kronor. Vid projekteringen visade det sig att den tekniska utrustningen av fastigheten är behov av en underhållsåtgärder till en kostnad på 46 miljoner kronor. Projektet beräknas vara klart i mitten av 2024.

Scienteknik på kulturhuset är försenat och budgeten på 9 miljoner kronor kommer inte att räcka på grund av materialprisökningar. Servicenämnden har nu fått en tilläggsbudget beslutad på 4 miljoner kronor och kan påbörja byggnationen. För budgetåret 2023 blir det ett överskott på 13 miljoner kronor som förbrukas kommande år.

Lokaler - beslut i budgetprocess 2024

Projektet för nytt kök på Västerhöjd har fått en budget 2023 på 6 miljoner kronor från kommunstyrelsen för att genomföra en förprojektering. Behov av totala kostnader för att genomföra projektet på ligger på 96 miljoner kronor och har beslutats i budgetprocessen för 2024. Projektet håller nu på att detaljprojekteras för att starta med produktion under april månad i 2024. Projektet beräknas pågå fram till 2026 och det utreds om projektet skall planeras som ett beredskapskök.

Enligt beslut KF§ 10/23, 23-01-30 har överförts 45 miljoner kronor från Södermalms IP etapp 2:s budget om 80 miljoner kronor till ny friidrottsanläggning i Södra Ryd. För att genomföra etapp 2 för Södermalms IP har beslutats om ett tillskott på 55 miljoner kronor i budgetprocessen för 2024. Projektet förbrukar 6 miljoner kronor mer än kvarvarande budgetmedel för 2023.

Friidrottsanläggningen är överklagat en andra gång och väntas ges ett besked från länsstyrelsen i vår alternativt tidig sommar 2024. Till dess kommer projektet fortsatt inte kunna genomföra några åtgärder och därmed senareläggs behovet av kapital. Kvarstående budgetmedel för året på 18 miljoner kronor flyttas med till kommande år.

Reinvesteringar lokaler inklusive kök

Reinvesteringar inklusive medel för anpassning av kök har en budget på 166 miljoner kronor. Under 2023 har 112 miljoner kronor förbrukats, vilket ger ett överskott på 53 miljoner kronor.

För reinvestering av kök förbrukas 24 miljoner kronor kommande år. För reinvesteringar i samband med ombyggnation av läroverket förbrukas 27 miljoner kronor kommande år. Övriga löpande reinvesteringar har utförts enligt underhållsplanen under året och endast drygt 2 miljoner kronor flyttas till kommande år.

Köket för Lundagårdens förskola är färdigställt enligt plan i november 2022 med ett mindre underskott på grund av en garantiersättning. Projektet är samprojekterat med projektet för samlad barn- och elevhälsa på Lundensskolan som färdigställdes med ett motsvarande överskott.

Renoveringar för Norrmalmskolans kök blev färdigställt i december 2023 med en positiv budgetavvikelse på grund av en gynnsam konjunktur och väl genomförd upphandling. Kostnad för hyran av paviljonger i samband med ombyggnationen har kostnadsförts som en driftskostnad. Årets budgetöverskott hamnar på 3,5 miljoner kronor.

Renovering av köket i Solgårdens äldreboende i Tidån pågår. 21 miljoner kronor av årets budget förbrukas kommande år. Total projektbudget på 36 miljoner kronor bedöms hållas.

Ombyggnad för Gläntan förskola där köksrenovering utfördes i samband med ombyggnad för kapacitetsökning av antalet förskoleplatser blev färdigställt i mars 2023. Slutkostnaden hamnade inom tilldelad budgetram.

Inventarier

Av 2023 års budget på totalt 11 miljoner kronor för inventarier har nämnden förbrukat 0,7 miljoner kronor mer än budget. Underskottet dras av i kommande budget. Eftersom köket på Solgårdens äldreboende är försenat har

Måltidsavdelningen ett lägre behov för 2023 men Serviceavdelningen uppskattar har förbrukat lite mer än budget 2023.

Taxefinansierade

Fiber

Fiberverksamhetens investeringstakt har sedan ett par år vikit på grund av att fiberutbyggnaden till stor del är klar. Nu handlar det mer om att förtäta i befintligt nät samt utbyggnad i exploateringsområden. Totalt har enheten 10 miljoner kronor i budget och har under året förbrukat 9,3 miljoner kronor.

VA

Investeringsbudgeten för VA ligger i år på 172,6 miljoner kronor. VA har under året förbrukat 138 miljoner kronor. Stor del av de återstående 34 miljoner kronor kommer att förbrukas under kommande år för projekt som fortsätter.

Ombyggnaden av stadskvarn med en total projektbudget på 255 miljoner kronor är snart avslutad. En del efterarbete kommer att behöva göras och en kalkyl för detta håller på att tas fram. Årets kvarvarande ram på 39 går över med 14 miljoner kronor. Avvikelsen beror till största delen på brister i ritningsunderlaget, som varit kända och åtgärder har vidtagits, men det är först nu som vi ser de ekonomiska konsekvenserna.

Ombyggnad av personalbyggnaden har inte startat och 5 miljoner kronor av årets budget förbrukas under kommande år. I årets budget är 5 miljoner kronor avsatt för en gasanläggning på Stadskvarn. Utredning pågår och utbetalningar kommer under nästa år.

Arbetet med Östra matningen pågår och 7 miljoner kronor förbrukas kommande år.

Utbyggnad av kommunalt VA till Vristulven och Böja samt anslutningar utanför verksamhetsområde och exploateringsplaner i bland annat Melldala gör att belastningen på Timmersdala reningsverk ökar så mycket att ett nytt miljötillstånd måste sökas, alternativt hitta en annan lösning som måste genomföras. En förstudie tas fram för att säkerställa att rätt investeringar genomförs för Skövde kommuns kommande och nuvarande behov. Reningsverket kommer behöva byggas om och ut med anledning av detta. Projektet kommer inte att starta under året varför årets budget på 20 miljoner kronor inte kommer har förbrukas.

En ny buss för filmning och rörinspektion har under året köpts in för 4 miljoner kronor vilket missats i tidigare budgetfördelning men ryms inom årets budgetram.

4.2 Plan för återbetalning av underskott

För de skattefinansierade verksamheterna påverkas det negativa resultatet av omvärldsläget med prisökningar för el, bränsle, livsmedel och snöröjning men också för arbetskläder, förbrukningsmaterial samt byggmaterial. Under budgetåret tillåts inga prisökningar varför servicenämnden har svårt på kort sikt att parera mot de högre kostnaderna utan att komma överens med kunderna om sänkta ambitionsnivåer och även kvalitetsnivåer som behöver förankras politiskt.

Servicenämnden har fått kompensation för inflationen med 15 miljoner kronor och hamnar ändå på ett underskott med 12,6 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. Detta beror till stora delar av kostnader av engångskaraktär i form av driftskostnader i samband med investering samt extremt höga kostnader för snöröjningen på fastighet under 2023. En ny upphandling för snöröjning har genomförts under hösten som ökat kostnaderna ytterligare. Servicenämnden arbetar vidare med effektivisering inom området för att få ner kostnaderna.

VA har höjt taxorna 8 % inför 2023 med ett underskott på 7,1 miljoner kronor som över 3 år kommer att återbetalas till VA-kollektivet. Efter beslutet i juni 2022 har räntenivåerna stigit och och budgeten landade på -17,4 miljoner kronor.

Servicenämnden arbetar ständigt med förbättringar och försöker parera och prioritera för att komma tillbaka till budget i balans på längre sikt.

5 Framtiden

Skövde kommun växer och utvecklas. Det kräver att sektor service är delaktig i samhällsutvecklingen av kommunen. För servicenämndens utföraruppdrag är det viktigt att fortsätta arbeta med ständiga förbättringar, vilket leder till en effektivare verksamhet för att vara konkurrenskraftiga.

Omvärldsläget med prisökningar och ränteökning påverkar nämndens prissättning. Nämnden ser ett behov av utveckling av den interna ekonomistyrningen för att påverka rätt agerande.

Nämnden och sektorn har en målsättning i kommande verksamhetsplan att leverera ändamålsenlig och effektiv service till de som bor och verkar i Skövde genom samverkan inom hela organisationen. Sektorn kommer att initiera samarbete med andra för att öka effektiviteten och bidra till att de som bor och verkar i Skövde blir nöjdare med våra tjänster.

För att kunna bidra till framtidens utmaningar, kommer sektorn fortsätta att utveckla ledarskap/verksamhet och styrning. Samverkan kräver tydlig styrning, struktur och samsyn och det är områden som nämnden kommer att arbeta mer med.

Sektorn arbetar med kompetens försörjningsplaner, för att kunna möta framtidens rekryteringskrav.

Områden som är fortsatt viktiga för sektorn att utveckla är arbetet kring krig och kris samt områdena för miljö och energi, som är fokuserat i KF mål.

Servicenämnden kommer att genomföra aktiviteter för att bidra till kommunens klimatlöfte.

6 Uppföljning av den interna kontrollen

6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Servicenämnden har sedan flera år tillbaka rutiner för egenkontroll. Sektors ledning genomför en risk- och väsentlighetsanalys och lägger förslag till nämnden på internkontrollprogram utifrån detta. Nämnden kommer också med egna förslag på kontroller. Sektorschefen har under hösten 2023 utbildat servicenämnden samt avdelningarnas ledningsgrupper inom internkontroll. Inför 2023 har servicenämnden beslutat om tre kontroller i internkontrollprogrammet.

För att säkerställa rutiner kring projektdirektiv för investeringsprojekt har nämnden granskat att direktiv är upprättade. Denna kontroll utfördes i juni och avvikelser uppdagades då endast ett fåtal pågående projekt hade ett upprättat projektdirektiv. Arbetet med projektdirektiv är uppstartat under våren 2022 och allt är inte på plats i organisationen. Avvikelsen under 2023 beror främst på att de projekt som saknar direktiv startades innan implementeringen av projektmodellen. Denna kontroll sätter tryck på organisationen att fortsätta arbeta fram rutiner kring området.

Den andra kontrollen handlar om att säkerställa att rutiner mellan kontaktcenter och anställda på sektor service fungerar för att säkerställa att kommuninvånare får svar på sina synpunkter och felanmälningar. Denna kontroll genomfördes under våren och sommaren. Ett stickprov under hösten visade att 102 ärenden fortfarande inte var besvarade inom tre dagar. Eftersom brister upptäckts vid kontrollerna kommer ett antal åtgärder att genomföras.

Den tredje kontrollen handlar om att granska medarbetarnas kunskap om sekretess. Det handlar om att de vet vad som får lämnas ut och vad som är sekretessbelagt. Kontrollområdet har inte följts upp genom någon granskning där vi kan upptäcka eller identifiera avvikelser. Det som påbörjats men också fortsätter under 2024 är utbildningsinsatser i lagstiftning, interna styrdokument, arbetsätt och rutiner för att möjliggöra en korrekt hantering av allmänna handlingar såväl offentliga som hemliga.

Sammanställning finns i kapitel 9 bilaga.

7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Servicenämnden	10 176	9 196	9 196

Servicenämnden är ramfinansierad endast för en liten del av verksamheterna då den totala omsättningen ligger på ca 900 miljoner kronor. Den stora kostnadsmassan är intäktsfinansierad främst av internförsäljning till andra nämnder. Ordinarie ram på 8 miljoner kronor som nämnden har i täcker inte längre de verksamheter som nämnden har fått anslag för (strategiska fastigheter, bidragsanställda, undertäckning av Gallerian samt papper och porto i stadshuset). Del av detta måste täckas i internpriserna för andra verksamheter. Det ökade bidraget för 2023 och framåt är engångskostnader i form av kostnader för rivning och utrangering i samband med

investeringsprojekt.

Det blir inte relevant att beskriva nämndens förmåga att utföra sitt uppdrag de kommande åren utifrån planerad ram, eftersom denna är en så liten del av omsättningen. Det som i stället behöver analyseras är prissättning och omsättning mot nämndens kunder.

Det är viktigt att de interna prisökningarna justeras till bedömd lönekostnadsökning. Utöver lön består cirka 70% av kostnadsmassan av köpta tjänster och material som nämnden har svårt att påverka kostnadsökningen för. Servicenämnden har fått kompensation för livsmedelsprishöjningar samt en generell höjning på 2,9% för externa kostnader för 2024.

Eftersom servicenämnden till stor del är intäktsfinansierad via internförsäljning har nämnden inget eget effektiviseringskrav, utan skall vara med och bidra till övriga nämnders effektiviseringskrav. Detta görs i dialog med kunderna.

För att kunna påvisa de effektiviseringar som faktiskt görs, är det viktigt att ha rätt utgångsläge i priserna. Vissa verksamheter genererar en övertäckning medan andra inte går ihop med den internprissättning som en gång gjordes, och som vi under flera år räknat upp med beslutat prisindex för interna tjänster. Detta påverkar våra beställare som får fel kostnad för sina verksamheter.

Inför 2025 skall en ny beräkningsmodell för internhyran tas fram. I samband med ny detta lyfter vi ur de "Strategiska lokalerna", fastigheter som köps in för behov av mark för kommande exploatering. Fastighetsavdelningens strategiska lokaler, har en undertäckning på 10 miljoner kronor i snitt för åren 2021-2023 exklusive kommunbidrag. Det finns nu en ram kvar på 1,3 miljoner kronor och nämnden skulle behöva ett tillskott på 6,7 miljoner kronor. I samband med detta vill också nämnden lyfta ut tidigare avdragen energieffektivisering i kommunbidraget och i stället lägga detta i hyran.

Servicenämnden har en liten ram för försäkringar. Arvodet har ökat och behöver höjas med 0,4 miljoner kronor. Utrednings pågår om att flytta ansvaret för försäkringsfrågor till kommunledningsstaben.

Projektgruppen har anställt en ny projektledare som kommer att arbeta med investeringsprojekt och har ett behov av tillskott på 0,3 miljoner kronor på grund av att vi inte får ta ut full kostnad i timpriset. Timpris för 2024 är 413 kr och verklig kostnad ligger på 600 kr.

I dagens priskalkylering fördelar vi ut kostnaden för sektorns stab och nämnd. Vi vill förändra detta till att få en ram på 8,4 miljoner kronor (budget 2024) och sänka nämndens priser med motsvarande.

Fastighetsavdelningen skall implementera ett nytt verksamhetssystem och är i behov av en tillfällig ram på 1,4 miljoner kronor för installation, utbildning och dubbla licenskostnader.

För de taxefinansierade verksamheterna ligger i planen ett resultat på -23,3 mnkr för VA och ett noll-resultat för Fiber för 2024. VA höjer sina taxor med hänsyn till en långsiktplan som tar hänsyn till kommande investeringar och kostnadsökningar.

Det finns olika alternativ för finansiering av den ökade räntekostnaden för VA. Möjlighet att se återbetalningen till skattekollektivet på längre sikt för att jämna ut kostnadsökningen för slutkunderna eller att skattefinansiera delar av kostnadsökningen samt alternativet att öka taxan på tre års sikt med kraftiga höjningar de kommande åren.

7.1 Inventariebudget 2025-2027

	Behov 2025	Behov 2026	Behov 2027
Reinvesteringar	13,8	13,5	13,8
Inventarier projekt	0,2	0,8	0,6
SUMMA	14,0	14,3	14,4

Serviceavdelningen har större behov än det nämnden har äskat. Utredning av finansiering och behov fram till 2030 kommer att genomföras.

8 Utökad uppföljning av styrkortet

8.1 Mål: Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att alternativ vattenförsörjning finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.

◆ Delvis uppfyllt

Analys

I slutet av 2022 har arbetet pausats av servicenämnden. Nya krav i lagstiftning samt ÖP2040 påverkar målsättningen. Aktuell VA-plan gäller till 2025. Utredning om vattentjänstplanen ersätter VA-planen pågår.

Resultatmätning (Halvår)	År 2023	Halvår 2023	År 2022	Halvår 2022	År 2021
→ ● Reservvattenkapacitet	57 %	57 %	57 %	57 %	57 %
Målvärde Reservvattenkapacitet på minst 50% av normalförbrukningen under minst 3 mån. Klart 2023-12-31					
Kommentar Arbetet är fortsatt pausat och kommer att behöva synkroniserat med kommunens säkerhetsavdelning och vattentjänstplanen. Av den anledning kommer arbetet att vara fortsatt pausat till vi har lagt en gemensam plan med övriga intressenter i kommunen.					
↗ ■ Uppdaterade Vattenskyddsområden	60 %	60 %	60 %	40 %	40 %
Målvärde Vattenskyddsområde för samtliga, alltså 100 % Klart: 2023-12-31					
Kommentar Arbetet pågår delvis, samrådsunderlag inlämnad till länsstyrelsen och vi avvaktar återkoppling från dem. Arbetet kommer därefter att fortgå i en långsam takt och nya beslut om täkternas placering, typ av funktion måste tas. Detta då det framkommit ny information under arbetets pågående. Projektledare och resurser i form av personal och ekonomi saknas.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
✓ Utreda revidering av VA-plan med koppling till LAV 2006:412 samt koppling till Vattentjänstplan samt ÖP2040.	2023-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Klarlägga om vattentjänstplanen ersätter VA-planen. Klarlägga om uppdraget ska komma från KS även vad gäller vattentjänstplanen.			
Kommentar Vattentjänstplan är en kommunal samhällsbyggnadsfråga. VA har del i arbetet men det skall drivas av SSB. VA har bistått med projektdirektiv som överlämnades i masar till SSB. SSB återkopplade i augusti att C SSB godkänt projektdirektivet och att arbetet med vattentjänstplan nu kan påbörjas.			

8.2 Mål: Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.

 Delvis uppfyllt

Analys

Skolor och förskolor är nästan klara. Arbete pågår men är förskjutet i tiden. Oklart om vi skall gå vidare med kök och äldreomsorgslokaler.

Resultatmätning (Tertial)	År 2023	Tertial 2 2023	Tertial 1 2023	År 2022	Tertial 2 2022
 Antal godkända förskole-, skol- och gymnasielokaler som uppfyller norm av totalt antal	67 %	52 %	52 %	18 %	10 %
Målvärde 90% 2023-12-31 100% 2024-12-31					
Kommentar Eftermätningar är gjorda på skollokaler där 14 är helt godkända och 2 delvis godkända. Återstår fortfarande 7 lokaler.					
 Antal godkända äldreomsorgslokaler och kök som uppfyller norm av totalt antal	41 %	41 %	41 %	41 %	41 %
Målvärde 65% 2023-12-31 100% 2024-12-31					
Kommentar Väntar på att förskolor och skolor blir klara innan vi fortsätter med äldreboende.					

8.3 Mål: Uppdrag till sektorchef

 Ej påbörjad

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Förbättra processer med interna och externa kunder	2022-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Ett ökat fokus på uppdrag som hanteras/drivs av SSE, detta kan vara förbättringar, kostnader och förväntat resultat från våra beställarnämnder. När det gäller externa kunderna gäller det att försöka se sin verksamhet genom slutkundens/den externa kundens ögon för att hitta rätt förbättringsåtgärder och skapa nöjda kunder. Arbetet skall leda till att kunderna känner ett förtroende för sektor service.			
Kommentar Kunddialog har inte hållits sedan våren 2022. Det förekommer möten mellan olika avdelningar och kunder, dock har inte någon kunddialog förts i tidigare forum på sektor chefsnivå. Finns flera tankar kring detta: <ul style="list-style-type: none"> • Hur förenklar vi förfarandet, hur bygger vi underlag för dialog. • Dialog kan också resultera i mål för SSE för att se till våra kunders önskemål. • Hur tar vi hand om synpunkter/problem från dialogen och driver dessa i ledningen. 			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<ul style="list-style-type: none"> • Har också en koppling till våra medborgare med flera som har synpunkter/klagomål på vårt utförande, viktigt att diskutera detta med våra kunder om det handlar om ökat uppdrag i någon mening. • Vidare var synpunkter/klagomål styrs, ska de till SSE eller SSB som är vår beställare? • Ett arbete i form av internkontroll av/med kontaktcenter har genomförts under året. 			
<p>! Fortsätta att utveckla krig- och krisorganisation inom SSE</p> <p>Syfte/effekt Organisationen skall vara redo för att stödja utvecklingen av totalförsvaret.</p>	2019-01-01	2025-12-31	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Arbetet med att säkerställa elförsörjningen enligt de uppdrag som Kdir har gett har fortsatt och präglat inledningen av 2023 fram till den 31 mars, kanske något längre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Påverkan av Elsäkerhetsforum: Det Elsäkerhetsforum som etablerades under 2022 och ersatte det ordinarie säkerhetsforumet har påverkat arbetet med utvecklingen av krisorganisationen då fokus förflyttades. • Förlust av flera aktörer: Förlusten av flera aktörer som tidigare deltog i utvecklingen av krisarbetet i kommunen har också påverkat utveckling krisarbetet. • Kontinuitetshantering och effektförflyttning: Under inledningen av 2023 har fokus legat på kontinuitetshantering och att förflytta effekt, spara el och säkerställa befintlig reservkraft. • Modernisering av mobila reservverk: Under andra halvan av april skickades ytterligare två mobila reservverk på modernisering. • Förberedelser av förrådsplats: En förrådsplats med inhägnad har färdigställts för att säkerställa förvaringen av utrustning. • Investeringsbehov och förstudie av gasturbiner: Det akuta investeringsbehovet har tidigare presenterats för nämnden, men inga pengar har än så länge anslagits. Förstudien av installation av gasturbiner på VA för att täcka det egna energibehovet fortsätter. • Uppdateringar och test av utrustning: Uppdateringar och test av befintlig utrustning görs enligt plan. • Åtgärdande av brister och sammanställning av RSA-arbete: Dock har en del av de brister som har identifierats gällande befintlig reservkraft ännu inte åtgärdats fullt ut. Samtidigt avvaktar man sammanställningen av arbetet med Risk- och sårbarhetsanalys (RSA). <p>Dessa åtgärder och aktiviteter har varit av central betydelse och påverkat arbetet att utveckla krisorganisationen i kommunen som helhet och så även för SSE</p>			
<p>!! Fortsätta arbetet med benchmarking genom ökat erfarenhetsutbyte med andra aktörer samt intern benchmarking med fokus på kvalitet, effektivitet och ekonomi.</p> <p>Syfte/effekt Få kunskap och förståelse om hur SSE:s verksamheter ligger till inom olika områden jämfört med andra samt att hitta förbättringsområden samt se sin egen utveckling över tid.</p>	2019-01-01	2023-12-31	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Aktiviteten är pausad av sektorchef. Under 2024 kommer avdelningarna ta fram kvalitetsindikatorer för att på ett strukturerat sätt säkerställa kvaliteten i grunduppdragen enligt den nya målstyrningsmodellen.</p>			

8.4 Mål: Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel

Ej Uppfyllt

Analys

En negativ trend på grund av inköp av hybridbilar.

Resultatmätning (Tertial)	År 2023	Tertial 2 2023	Tertial 1 2023	År 2022	Tertial 2 2022
 ● Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	78 %	81 %	79 %	70,4 %	71 %
Målvärde 75% 2023-12-31 sträva mot 100% 2030-12-31					
Kommentar Trenden är negativ då vi har köpt in en del hybridfordon, dessa går på bensin/el och räknas inte som fossilfria.					

8.5 Mål: Alla förskolor ska ha phtalatfria golv

● Uppfyllt

Analys

Projektet är klart. Alla förskolor har phtalatfria golv.

Resultatmätning (Tertial)	År 2023	Tertial 2 2023	Tertial 1 2023	År 2022	Tertial 2 2022
 ● Antal förskolor med phtalatfria golv	100 %	98 %	97 %	95 %	92 %
Målvärde 100% 2023-08-01					
Kommentar Projektet är avslutat 2023-11-30. //Johan					

8.6 Mål: Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder

● Uppfyllt

Analys

Måltid har kommit långt med att reducera matsvinnet. Flera förbättringsprojekt inom grönyteskötseln har fallit väl ut även om kostnaden ökade på grund av en regnig sommar 2024.. Projektet med effektiviseringen av lokalvården fortsätter att arbeta med personalpooler som gett goda resultat samt fortsatt arbete med fastighetsstandarden där lokalvården deltar i syfte att vid projektering göra materialval som ger låga driftkostnader. Sektorn har dragit ner kostnader med 7,1 mnkr under åren 2021-2023 som reducerats i pris mot kund.

Resultatmätning (År)	2023	2022	2021	2020	2019
 ● Kr/kvm bruksgräsmatta	3,61kr/kv m	2,88kr/kv m	2,92kr/kv m		
Målvärde Mål 2023 2,87 kr/kvm. Riktvärde enligt branchnorm 2022 från ACAMA är 3,30 kr/kvm.					
Kommentar Kostnad för kv/gärs: 3,61kr/km2. Detta är en ökning mot föregående år. Anledningen är att sommaren var väldigt regnig och gräset växte betydligt mer än förra året. Tittar vi på REPAB-kalkyler så räknar de med att gräset klipps ca 12 gånger/år. Under 2023 så klippte vi gräset 21 gånger! Nästa dubbelt så mycket som det					

Resultatmätning (År)	2023	2022	2021	2020	2019
skall klippas.					
 Lokalvård kr/kvm	200,15kr/ kvm	195,84kr/ kvm	192,41kr/ kvm		
Målvärde Målvärdet skall understiga medianvärdet för Repab.					
Kommentar Vi fortsätter vårt arbete med städpool för att stötta vid frånvaro, vi fortsätter med samma städfrekvenser som tidigare visat gett gott resultat. Utvecklingen inom branschen är liten, de nyheter som kommer tar vi till oss och vi testar ständigt nya saker.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2023	Halvår 2023	År 2022	Halvår 2022	År 2021
 Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid	43g	40g	44g	46g	49g
Målvärde 48 g / serverad portion 2023					
Kommentar Arbetet med att mäta svinnet fortsätter med mätningar dagligen i alla kök för kategorierna tallrikssvinn, serveringssvinn och kökssvinn.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Genomföra handlingsplan H26 - lokaleffektivisering	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att långsiktigt öka verksamheternas förbättringstakt och effektivitet genom ett strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar. Mäts bland annat genom kvm/ medarbetare i specifika lokaler, t.ex. kontor.			
Kommentar Arbetet har nu gått över till ett skarpt uppdrag från Kommunstyrelsen i att ta fram en gemensam Lokaleffektivitets policy/styrdokument med tillhörande bilagor (funktionsprogram). Arbetet skall vara klart i halvårsskiftet 2024. Ansvarig för arbetet är Pär Jonsson, Johan Elf och Lokalplaneringsgruppen.			
 Genomföra handlingsplan H26 - fordonskostnader	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att långsiktigt öka verksamheternas förbättringstakt och effektivitet genom ett strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar. Minska kommunens sammantagna fordonskostnader.			
Kommentar Flytt av bilpool från Badhusgatan till Arenan, Avslutat bilpool i Komma och flyttad till Portify GO, Beslut om att införskaffa alkoscåp i stället för alkohol till fordon, studiebesök i Falköping för att se hur de jobbar med sina fordon.			
 Genomföra handlingsplan H26 - inköp	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att långsiktigt öka verksamheternas förbättringstakt och effektivitet genom ett strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Reduceringen bidrar till att minska kostnaderna i arbetes uppdrag som utförs av sektorn.			
Kommentar Under 2022 togs en rutin fram för SSESÄ gällande beställningar. Fokus är att öka de digitala köpen från nuvarande 50%. Under 2023 har man inväntat besked om nya mål för H26 för Inköp/Upphandling. H26 som forum blev avbrutet under året. Sektor service fick en ny inköpsledare under hösen och arbetet med de digitala köpen fortsätter framöver.			
 Genomföra handlingsplan H26 - energieffektiviseringar	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Att långsiktigt öka verksamheternas förbättringstakt och effektivitet genom ett strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Arena Skövde -Solceller , vi har fått ca 5 miljoner till investering i solceller. Förstärkningsarbeten klara och solceller har beställts, vi har dock försenats pga. detaljer i bygglov. Batterilagrings bygglov ska sökas (Siwert) Ventilation ett antal motor beställt för att minska energiförbrukningen-klart a Priser inkommit på belysning i hall a och b , vi har dock svårt att få tillgång till hallarna. Även stora LED projektet har rullat i gång på Västerhöjd och kultomtten Värsås skola kalkylering pågår , tillkommit direktiv om att fasa ut Pellets/Olja vilket nu tillkommit på detta objekt. Vissa problem har därmed uppkommit gällande Tingshuset som vi hyr en del yta i vilket kvittas mot att vi leverera värme. Tingshuset lösning ser ut att ta form. Kulturhuset har också startat upp efter påtalande från central ledning. Ventilationsarbeten pågår , fönsterrenoveringar på gång. Led delarna stannat upp då vi måste hitta andra alternativ ur kostnadssynpunkt ett arbete för att förbättra inomhusklimatet och spara energi pågår i Biblioteket. Delprojekt pågår också på Kommunhuset Skultorp, Värings skola. Lämplig placering mer solceller och ev. batterilagring pågår men vi skulle behöva mer stöd för detta uppfifrån Kf styrgrupper.			
 Ta fram funktionsprogram för typfastigheter/lokaler	2023-01-01	2025-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Funktionsprogram med fokus på volym för olika typer av fastigheter och lokaler möjliggör tydliga förutsättningar för både beställare och utförare såväl internt Skövde kommun som externt mot entreprenörer. Kalkyler och kostnadsberäkningar vad avser såväl entreprenad som kommande driftkostnader underlättas vilket också leder till incitament för verksamheten att påverka driftkostnad.			
Kommentar Arbetet pågår i lokalplaneringsgruppen och utgör del i det uppdrag som getts från kommundirektören i att skapa en gemensam lokaleffektivitets policy/styrdokument.			

9 Utökad uppföljning intern kontrollplan

9.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Rutiner för byggprojekt lokalinvesteringar	Felaktig funktion, begränsande användningsbarhet,	 Avvikelse Projektdirektiv för byggprojekt

Process/Rutin	Risker	Granskning
	ökade driftskostnader, skadat varumärke	<p>Beskrivning av granskning Kontrollera att alla pågående fastighetsprojekt har ett projektdirektiv.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Vid intervju med projektchef i juni 2023 framkom att 5 projekt av totalt 17 påbörjade projekt har ett projektdirektiv nedtecknat vilket utgör 29%. Projektdirektiven skall skrivas och godkännas efter beslutad budget och beskrivs i projektmodellen. Projektchefen har tagit fram direktiven och stämt av med kunden för de projekt som nu har ett projektdirektiv. Några projektdirektiv har tagits fram under hösten. Läget vid årsskiftet är att 10 projekt av 20 (50%) har ett projektdirektiv.</p> <p>Bedömning: I maj 2022 startade projektenheten att skriva projektdirektiv för att få en tydlighet i vad projektägaren (slutkunden) behöver och vad som skall ingå i projektet och vad som inte skall ingå. Direktiven har sedan stämts av och godkänts av projektägaren. Rutiner för framtagande av projektdirektiv finns beskrivet i projektmodellen för Skövde kommun. Att rutiner inte ännu är på plats beror på att implementeringen av projektmodellen släpar i tid. Avvikelsen under 2023 beror främst på att de projekt som saknar direktiv startades innan implementeringen av projektmodellen.</p> <p>Slutsats: Projektägarens ansvar behöver förtydligas för att projektledaren skall kunna ha rätt roll och mandat i projektet. Beslutade projekt som idag saknar projektdirektiv ska skrivas fram i tid.</p>
Sekretessbelagd information	Skadat varumärke, integritetskränkande, sabotage mot dricksvatten	<p> Ej genomförd</p> <p>Kunskap om sekretess</p> <p>Beskrivning av granskning Kontrollera om medarbetare vet vad som bör lämnas ut, respektive vad som är sekretessbelagt.</p> <p>Kommentar Slutsats: Kontrollområdet har inte följts upp genom någon granskning där vi kan upptäcka eller identifiera avvikelser. Det som påbörjats men också fortsätter under 2023 är utbildningsinsatser i lagstiftning, interna styrdokument, arbetssätt och rutiner för att möjliggöra en korrekt hantering av allmänna handlingar såväl offentliga som hemliga. Sektorn tar i sitt arbete stöd och hjälp av demokratistöd i arbetet.</p> <p>Kontrollområdet bör fortsatt hållas under bevakning</p>
Synpunkter och felanmälan till kontaktcenter	Kommuninvånare får inte svar från kommunen	<p> Granskning pågår</p> <p>Rutiner mellan SSE och kontaktcenter</p> <p>Beskrivning av granskning</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Kontrollera att rutiner mellan SSE och kontaktcenter följs</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: En internkontroll av kontaktcenter (KC) och sektor service är viktig för att säkerställa att verksamheten däremellan fungerar smidigt, att kundtjänststandarder följs och att eventuella risker hanteras.</p> <p>Bedömning: Kontroll genomförd under maj månad visade att av 246 inkomna ärenden var 144 besvarade inom 3 dagar (104 direkt i kontaktcenter). 102 ärenden var överskridna mellan 4-141 dagar. Ett stickprov 2023-10-10 visade att 102 ärenden fortfarande inte var besvarade inom tre dagar.</p> <p>Slutsats: Eftersom brister upptäckts vid kontrollerna kommer följande åtgärder att vidtagas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personal ska utbildas i reglerna. Detta innefattar träning för att hantera samtal, använda system och verktyg, och upprätthålla satta standarder. • Kontinuerliga möten mellan kontaktpersoner och kontaktcenter. Med syfte att informera varandra om förändringar/förbättringar/synpunkter. • Skapa mekanismer för att kontinuerligt övervaka statistik. Det kan innebära att följa upp samtal, bedöma kvalitet och kvantitet av samtalshantering och utvärdera personalens agerande. Detta genom kontroll och mätningar av svarstider, tydliga instruktioner samt kontinuerliga möten mellan kontaktcenter och kontaktpersoner på sektor. • Säkerställ att alla processer och resultat dokumenteras. Detta är viktigt för att kunna arbeta fram förbättringar och följa upp eventuella avvikelser på ett tidigt stadium. • Erbjud medlyssning på plats i KC för att öka förståelsen för de frågor kontaktcenter handhar. • Utbildning i berörda system. • Löpande kontroller bör vara en dynamisk process. Periodiskt utvärdera och uppdatera processerna och checklistor för att säkerställa att de fortfarande är relevanta och effektiva. • Ansvariga kontaktpersoner har i uppgift att kontrollera och rapportera om problem upptäcks. Detta genom att underlag distribueras från kontaktcenter.